

**SMERNICE
ZA RAD SILOSA
u uslovima pandemije
COVID-19**

UDRUŽENJE ŽITA SRBIJE

Autorski kolektiv:

Marko Mišković,
Direktor Žitozaštite DOO
Specijalista za biološku sigurnost poljoprivredne industrije i
sanitarnu ekspertizu

Vukosav Saković,
Direktor Udruženja Žita Srbije
Specijalista za žitarsku industriju i regulatorna
pitanja

Sunčica Savović,
Generalni Sekretar Udruženja Žita Srbije
Koordinator projekta

Uz tehničku i finansijsku podršku
Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih Nacija i
Evropske banke za obnovu i razvoj

**Food and Agriculture
Organization of the
United Nations**

European Bank
for Reconstruction and Development

? Šta je to korona virus ?

Korona virus 2019 (SARS-CoV-2, ili 2019-nCoV) — je novi virus, koji izaziva razvoj bolesti respiratornog sistema kod ljudi (naročito akutne respiratorne bolesti COVID-19) i prenosi se sa čoveka na čoveka. Ovaj virus prvobitno je identifikovan tokom izbijanja epidemije u Vuhanu, u Kini tokom decembra meseca 2019. godine.

i Simptomi:

Kod osoba zaraženih SARS-CoV - 2 razvijaju se respiratorne bolesti sa različitim poteškoćama i sledećim simptomima:

- ✓ povišena temperatura;
- ✓ kašalj;
- ✓ kratkoća daha (disajne komplikacije).

Kod mnogih pacijenata SARS-CoV-2 izaziva upalu oba plućna krila.

? Koliki je period inkubacije kod zaraženih korona virusom?

Inkubacioni period — vremenski period između infekcije i pojave kliničkih simptoma bolesti. Period preporučen od SZO za posmatranje osoba koje su bile u kontaktu sa zaraženom osobom je od 2 do 14 dana. Period od 14 dana se može smatrati dovoljnim za posmatranje zdravstvenog stanja osobe i za praćenje prethodnih kontakata u slučaju otkrivanja bolesti.

U fazi inkubacije identifikacija obolelih metodom merenja temperature je u potpunosti neefikasna!

? Postoji li vakcina?

Trenutno nema vakcine za zaštitu od SARS-CoV-2. Najveća šansa za sprečavanje zaraze ovim virusom je izbegavanje nepotrebnih kontakata.

? Postoji li lek?

Ne postoji tačno određen specifičan način lečenja od COVID-19. Ljudi zaraženi korona virusom mogu potražiti medicinsku pomoć u cilju olakšavanja simptoma.

NOVI KORONA VIRUS PRENOSI SE KAPLJIČNO I DIREKTNIM KONTAKTOM

VIRUS NE CIRKULIŠE U VAZDUHU, ALI SE PRENOSI SA ČOVEKA NA ČOVEKA

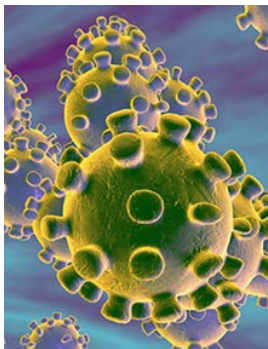
Virus nema sposobnost prelaženja većih razdaljina. Prisutan je samo u kapljicama koje osoba izbacuje kihanjem ili kašljanjem. Distanca je garancija sigurnosti. Ona je glavni faktor prekidanja lanca epidemije. Nemoguće je zaraziti se čak i od osobe koja je zaražena ukoliko se nalazite na bezbednoj udaljenosti od 2 metra i više.

PREOVLADAJUĆI NAČIN ZARAZE JE PUTEM KONTAKTA

Najčešće virus ulazi u mukoznu membranu nosa, oči ili se unese preko ruku ili drugih predmeta (maramice, rukavice) nakon dodirivanja predmeta ili površina koje su kontaminirane izlučevinama respiratornog trakta inficirane osobe.

? Koliko dugo virus može preživeti na površinama?

Virus može preživeti na različitim površinama od tri sata do nekoliko dana. Konkretno period zavisi od mnogo uzroka, na primer, vrste površine, temperature i vlažnosti vazduha okruženja. Stoga je od izuzetne važnosti dezinfikovati površine, kvake i držače na vratima, gelendere i rukohvate na stepeništima, uređaje za zajedničku upotrebu.

❓ Čime je moguće ubiti virus?

SZO i Ministarstvo zdravlja Republike Srbije preporučuju dezinfekciju površina sa kojima su ljudi u kontaktu sredstvima koja sadrže hlor ili alkohol. Prema aktuelnim studijama pokazalo se da

SARS-CoV-2 preživljava:

- ✓ Na metalnim i plastičnim površinama - do 9 dana;
- ✓ Na drvenim i staklenim - do 4 dana;
- ✓ na kartonu - 1 dan;
- ✓ na bakarnoj površini - do 4 časa.

❓ Ko spada u rizične grupe?

Stariji ljudi, ljudi sa hroničnim bolestima i/ili slabim imunitetom. Osobe koje su bile u direktnom kontaktu sa zaraženom osobom (direktnom fizičkom kontaktu sa zaraženom osobom ili telesnim izlučevinama zaražene osobe. Na primer putem rukovanja).

Osobe koje su boravile u zatvorenom prostoru sa zaraženom osobom ili osobama na distanci manjoj od 2m i duže od 15 minuta.

Institut za javno zdravlje Srbije

KAKO SE ZAŠTITITI OD NOVOG KORONA VIRUSA

❓ Kako se zaštititi i sprečiti širenje bolesti

- ✓ Redovno tretirajte ruke sredstvima na bazi alkohola ili ih perite sapunom.
- ✓ Držite se na distanci od najmanje 2 metra od ljudi koji kijaju i/ili kašlju.

Prilikom kašljanja ili kijanja male kapljice koje širi zaražena osoba oko sebe sadrže virus. Boravak blizu zaražene osobe nosi rizik udisanja ovih kapljica i dalje širenje zaraze korona virusom.

- ✓ Ne dodirujte rukama oči, nos ili usta.

Ne dodirujte bez potrebe previse površina ili predmeta jer virus može dospeti na njih. Kada virus jednom dospe na ruke njegove čestice lako dospevaju do očiju, nosa ili usta odakle virus može ući dalje u telo i izazvati bolest.

- ✓ Poštujte pravila respiratorne higijene.

Da biste ovo uradili neophodno je da pokrijete vaša usta ili nos maramicom ili savijanjem lakta kada kašljete ili kijate. Iskorišćena maramica mora biti adekvatno bačena odmah nakon upotrebe..

- ✓ Ako se osećate loše ostanite kod kuće.

Čak i ukoliko imate slabe simptome - glavobolju, groznicu ili čak i najmanje curenje iz nosa koristite masku da zaštitite svoje najbliže.

- ✓ Ukoliko imate temperaturu, kašalj i poteškoće u disanju, potražite medicinsku pomoć što je pre moguće. Pratite instrukcije Instituta za javno zdravlje Srbije i upute objavljene na <https://covid19.rs/>

Pravovremeni medicinski tretman dopustiće medicinskim profesionalcima da na vreme reaguju i upute vas u odgovarajuću specijalizovanu zdravstvenu instituciju. Pored toga, širenje virusne infekcije biće sprečeno.

- ✓ Pratite COVID-19 listu visoko rizičnih područja (gradovi ili okruzi sa velikim brojem zaraženih). Ako je moguće suzdržite se od putovanja, naročito ukoliko ste starija osoba, patite od dijabetesa, srčanih ili plućnih bolesti.

U takvim oblastima je rizik od inficiranja sa COVID 19 povećan.

- ✓ Dezinfikujte ekran svog telefona i svoje ruke istog trenutka kada koristite papirni i metalni novac. Koristite bezkontaktne metode plaćanja.
- ✓ Izbegavajte mesta sa puno ljudi.
- ✓ Izbegavajte konzumaciju sirovih i nedovoljno termički obrađenih životinjskih proizvoda.

PLAN POSTUPANJA TOKOM PANDEMIJE KORONA VIRUSA

1. Formirajte tim za krizne slučajeve
2. Sprovedite procenu rizika.
3. Napravite *Plan delovanja* za kompaniju sa instrukcijama za postupanje u vanrednim situacijama i situacijama pandemije (Plan Delovanja).
4. Pripremite instrukcije i procedure za zaposlene/osoblje.
5. Organizujte rad kompanije u skladu sa Planom delovanja za postupanje u vanrednim situacijama i situacijama pandemije
6. Organizujte i sprovedite obuku zaposlenih i monitoring kontrole postupanja u skladu sa instrukcijama u Planu delovanja.
7. Pripremite Plan u slučaju pojave COVID-19 kod zaposlenih u kompaniji.

FORMIRANJE TIMA ZA KRIZNE SLUČAJEVE

1. U timu za krizne slučajeve (**KRIZNOM TIMU**) mora biti vlasnik kompanije i osobe koje mogu samostalno odlučivati u ime kompanije bez prethodnog usaglašavanja sa drugim zaposlenima.
2. Cilj formiranja KRIZNOG TIMA – je sticanje znanja o novom korona virusu, sposobnost analize situacija u vezi sa novim korona virusom, preduzimanje mera na nivou kompanije, informisanje zaposlenih.
3. **VAŽNO!** Krizni Tim mora uspostaviti mehanizam dnevnog prikupljanja informacija o zdravstvenom stanju zaposlenih u kompaniji.

4. Glavne funkcije Kriznog Tim:

- ✓ Brzo informisanje zaposlenih u kompaniji
- ✓ Monitoring situacije u vezi sa razvojem pandemije u zemlji i regionu.
- ✓ Glavni zvanični izvori informacija:

Ministarstvo zdravlja RS

<https://www.zdravlje.gov.rs/>

Korona INFO sajt

<https://covid19.rs/>

Ministarstvo privrede RS

<https://privreda.gov.rs/>

Vlada RS

<https://www.srbija.gov.rs/>

Svetska Zdravstvena Organizacija (SZO)

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>

- ✓ Procena rizika.
 - ✓ Formiranje *Plana delovanja* kompanije u vanrednim okolnostima na osnovu procene rizika.
 - ✓ Priprema instrukcija za zaposlene na osnovu *Plana delovanja* i organizacija kontrole primene mera njime predviđenih.
 - ✓ Informisanje zaposlenih o načinu rada u vanrednim okolnostima I situacijama (epidemija COVID-19), predviđenih *Planom delovanja*. Obučavanje zaposlenih prema predviđenim instrukcijama. Vršenje kontrole
 - ✓ Uspostavljanje saradnje sa lokalnim zdravstvenim institucijama.
5. Pristup spisku kontakt brojevima telefona svih članova Kriznog tima trebalo bi obezbediti svim zaposlenima u kompaniji.

6. Organizacija medicinskog tima čija ovlašćenja uključuju:
- ✓ pružanje direktne medicinske nege u slučaju sumnje na COVID-19;
 - ✓ pratnja u transportu osobe za koju se sumnja da je zaražena COVID-19 iz kompanije do njegovog/njenog mesta prebivališta;
 - ✓ saradnja sa sanitarno-epidemiološkom službom radi ispitivanja kontakata ostalih zaposlenih u kompaniji koji su imala dodira sa osobom za koju se sumnja da je zaražena COVID-19;
 - ✓ u dogovoru sa Kriznim timom organizovanje dodatne dezinfekcije prostorija u kojima je zaposleni za kog se sumnja da je zaražen COVID-19 obavljao svoje dužnosti I provodio vreme.

PROCENA RIZIKA I FORMIRANJE PLANA DELOVANJA SA INSTRUKCIJAMA ZA POSTUPANJE U VANREDNIM SITUACIJAMA I SITUACIJAMA PANDEMIJE

Procena rizika koji utiču na kompaniju, njene zaposlene i njenu delatnost trebalo bi da uključuje:

1. rizike povezane sa zaposlenima / osobljem;
2. rizike povezane sa obezbeđivanjem sredstava za rad (dokumenta, sirovine, maziva i goriva, itd.);
3. rizike povezane sa transportom sirovina/zrnaste robe i pretovaram/utovarom/istovarom (prolazak do usipnog koša/elevatora, sa elevatora, prelazak u luku, itd.).

PROCENA STEPENA RIZIKA ZARAZE/INFICIRANJA ZAPOSLENIH u ODNOSU NA USLOVE RADA u KOMPANIJI

VISOK	U malom prostoru sa lošom ventilacijom Kritične tačke: <ol style="list-style-type: none">1. transport;2. kontrolni punkt;3. trpezarija;4. toaleti.
UMERENO VISOK	Nezaštićen bliski kontakt sa inficiranim radnikom ili kontaminiranim površinama.
SREDNJI	U velikom prostoru sa ventilacijom i sa mogućnošću održavanja distance sa ostalim zaposlenima od najmanje 1 metar.
NIZAK	Napolju (po vedrom vremenu) kada je moguće održavanje distance veće od 2 metra..

PLAN DELOVANJA KOMPANIJE U VANREDNIM SITUACIJAMA PRVO TREBA DA UKLJUČUJE MERE KOJE SMANJUJU RIZIKE VISOKOG I UMERENO VISOKOG STEPENA

1. Opšte preporuke za organizaciju rada:

- I.1. Ograničiti pristup kompaniji trećim licima, kupcima, dobavljačima, inspektorima itd. Prenesite sve sastanke sa ličnog u telefonski ili video režim.
- I.2. Primena popunjavanja zdravstvenog upitnika sa potpisom i datumom i vođenje evidencije ulazaka za sve posetioce i zaposlene.
- I.3. Merenje temperature posetilaca, registrujući slučajeve groznice..
- I.4. Pridržavajte se rastojanja na ulazu, izlazu i na teritoriji kompanije, ne manje od 2 metra između ljudi (radi praktičnosti možete postaviti oznake na pod, zaštitne ekrane između stolova, radna mesta u različitim delovima kancelarije, dodeliti određene radnje svakom zaposlenom)
- I.5. Osigurati dostupnost automatizovanih senzorskih dozatora za antiseptike u oblastima kretanja osoblja sa uputstvom o upotrebi (na kontrolnom mestu, u trpezariji kod sudopera, na izlazu iz trpezarije, na izlazu iz toaleta - iza vrata (dezinfekcija nakon dodira sa kvakama/bravama/rukohvatima) itd.).
- I.6. Obezbediti, u skladu sa mogućnostima, automatske prekidače za svetlo, ostavljati otvorena vrata između prostorija gde god je to moguće, kako bi se izbegli nepotrebni kontakti ruku sa površinama.
- I.7. Obezbediti posebne kante za otpatke u koje će se odlagati iskorišćene maske i rukavice, a koje moraju imati poklopac.
- I.8. Obezbediti bolju ventilaciju, redovno provetravanje prostorija gde zaposleni rade i borave i koje često posećuju.

- I.9. Organizovati redovno provetranje (nekoliko puta u toku dana) radnih prostorija, posebno klimatizovanih, i održavati temperature na 24-25 stepeni Celzijusa maksimalno.
- I.10. Obezbediti redovno pranje, održavanje i dezinfekciju radnih i ostalih prostorija, hodnika kao i svih površina (uključujući i prostore između mašina i opreme za rad, kancelarijskih stolova i nameštaja). Nekoliko puta dnevno prati i dezinfikovati kvake na vratima i sve zajedničke prostorije. Efektivna metoda dezinfekcije prostorija od SARS-CoV-2 je metoda kvarcovanja kvarcnim lampama. Metode čišćenja kvarcnim lampama razlikuju se od vrste kvarcne lampe, a kvarcovanje uništava mikroorganizme koje zaraženi ispušta u kapljicama prilikom kivanja ili kašljanja).
- I.11. Za prenos dokumenata, paketa, uzoraka za analizu koristite beskontaktno otvorene fioke, šaltere-prozorčice, kako biste umanjili direktan kontakt.

2. Preporuke za organizaciju rada osoblja:

- 2.1. Ukoliko je moguće sve zaposlene koji nisu nužno neophodni na radnom mestu prebaciti na režim rada od kuće.
- 2.2. Otkazati u potpunosti sastanke zaposlenih i predaju smena zaposlenih koji rade u kompaniji.
- 2.3. Svi zaposleni u kompaniji moraju nositi jednokratne rukavice i masku dokle god se nalaze u prostorijama kompanije ili na teritoriji kompanije.
- 2.4. U slučaju bolesti zaposleni je dužan da obavesti svog neposredno nadređenog i/ili člana Kriznog tima o svom stanju i da ostane kod kuće.
- 2.5. Na posao dolaziti u obući i odeći koja se može menjati i održavati - ne koristiti radne uniforme koje ostaju u kompaniji.

- 2.6. Ne dirati nipošto lice rukama, a u slučaju kijanja/kašljanja usta pokriti laktom, ne rukovati se sa kolegama..
- 2.7. Redovno prati ruke i tretirati ih sredstvom za dezinfekciju nakon pranja.
- 2.8. Striktno slediti uputstva Kriznog tima za postupanje u vanrednim situacijama, uputstva i postupke sprovedene u kompaniji i pravila lične higijene.
- 2.9. Tokom dana pokušajte da ne napuštate prostorije i teritoriju kompanije, ili to činite što je manje moguće.
- 2.10. Maksimalno smanjite broj ljudi prisutnih u kompaniji proširivanjem radnih obaveza i povećavanjem ovlašćenja.
- 2.11. Formirajte "mobilne timove" rezervnih radnika u slučaju da se neko od zaposlenih razboli.
- 2.12. Podelite zaposlene u smene koje se ne preklapaju. Imajući u vidu period inkubacije COVID-19, period smene morao bi biti najmanje 5, a maksimalno 14 dana.. Takođe je neophodno svesti na minimum kontakt administrativnog osoblja sa ostalim zaposlenima.
- 2.13. Ukoliko nije moguće organizovati način rada u smeni kako bi se smanjio broj kontakata među zaposlenima, preporuka je organizovati rad u više smena između kojih je najmanje sat vremena pauze. Na kraju svake smene neophodno je očistiti i dezinfikovati zajedničke prostorije. Posebnu pažnju obratiti na površine i predmete sa kojima su zaposleni najčešće u kontaktu - kvake na vratima koja ne mogu stajati otvorena, rukohvate, opremu - tastature, miševe, olovke itd.
- 2.14. Takođe je moguće organizovati i podeliti osoblje po oblastima rada. Takve grupe radnika se odvojeno odvoze i dovoze, odnosno dolaze i odlaze, ne preklapaju se vremenski niti u prostoru tokom dana.

- 2.15. Maska je obavezna ako zaposleni rade u istoj prostoriji u skladu sa pravilima nošenja. Rukavice za jednokratnu upotrebu nose se prema pojedinačnom nahodanju kompanije, odluci Kriznog tima ili ukoliko prethodna dva nedostaju - želje zaposlenog.
- 2.16. Kada se pojedinačni poslovi obavljaju na otvorenom prostoru na međusobnoj udaljenosti većoj od 3 metra nema potrebe za nošenjem maske.

3. Preporuke za prevoz zaposlenih do radnog mesta:

- 3.1. Preporuka je tamo gde je moguće zaposlenima koji nemaju drugo rešenje obezbediti prevoz do kompanije i od kompanije kako ne bi koristili javni prevoz..
- 3.2. Najbolja praksa – radnici dolaze na posao pojedinačno sopstvenim prevozom. Ne voziti kolege!
- 3.3. Kada se organizuje prevoz zaposlenih od i do radnog mesta:
 - ✓ Planirati raspored prevoza kako bi se sprečio prevelik broj radnika u transportnom vozilu;
 - ✓ Formirati listu prema kojoj će se radnici prozivati za prevoz i u vozilo ne primati nikoga ko nije na listi.
 - ✓ Informisati zaposlene o minimiziranju kontakata sa kontaktnim površinama u prevozu I okačiti obaveštenja/podeliti letke sa informacijama u zajedničkim prostorijama u kompaniji;
 - ✓ Dezinfikovati sve površine nakon svake grupe prevezenih radnika - ručke, podovi, sedišta (voditi dnevnik sa potpisom odgovorne osobe). Ukoliko nije moguće dezinfikovati ručke i sedišta koristiti jednokratnu pokrivku/navlaku za svako sedište pri svakoj smeni putnika.

- ✓ Obezbediti vozaču transportnog vozila koji vozi zaposlene masku sa odgovarajućim filterima (ne jednokratnu papirnu).
- ✓ Najbolja praksa, voziti zaposlene tako da sede na svakom drugom mestu, odnosno da ne sede jedni pored drugih kada god je to moguće.
- ✓ Odrediti osobu u kompaniji (najbolje člana medicinskog tima) koja će proveravati zdravstveno stanje zaposlenih (uključujući merenje temperature) koja će takođe biti opremljena maskom sa odgovarajućim filterima i toplomerom za daljinsko bezkontaktno merenje temperature.
- ✓ Zaposleni u vozilu tokom prevoza i radnici koji rade na dezinfekciji vozila moraju biti opremljeni maskama i rukavicama.
- ✓ Zaposlene sa povišenom temperaturom i prvim pokazateljima respiratornih bolesti nije dopušteno prevoziti transportnim vozilom za prevoz zaposlenih.
- ✓ Svaki zaposleni tokom trajanja transporta mora nositi masku i dezinfikovati ruke pre ulaska u transportno vozilo.

4. Preporuke za pristup zaposlenih prostorijama i opremi u kompaniji

Za zaposlene:

- 4.1. Obezbediti i označiti kontrolne higijenske tačke/punktove, sa sredstvima za dezinfekciju i toplomerom za bezkontaktno merenje temperature na daljinu. Radnici ne smeju biti u direktnom kontaktu sa posudom u kojoj je sredstvo za dezinfekciju, već mora biti bezkontaktno doziranje dezinfekcionog sredstva ili jedan zaposleni biti zadužen za primenu propisanih mera na kontrolnim higijenskim punktovima.

- 4.2. Ukoliko postoji zaposleni koji kontroliše primenu mera na higijenskim kontrolnim punktovima obezbediti mu masku sa filterima, ne jednokratnu papirnu.
- 4.3. Dezinфикovati redovno kontaktne površine tablet i mobilnih telefona.
- 4.4. Na prvom kontrolnom higijenskim punktu član medicinskog tima trebalo bi da zaposlenima na ulazu kontroliše telesnu temperaturu i konstatuje druge vidljive simptome zaraze ukoliko ih ima. Pre ulaska u kompaniju zaposleni moraju popuniti *Upitnik o zdravstvenom stanju* za čiju sadržinu snose odgovornost.

Za posetioce:

- 4.5. Osnovna preporuka je ne dopuštati posetiocima da ulaze na teritoriju i u prostorije kompanije, niti da imaju kontakt sa zaposlenima.
- 4.6. U slučaju hitne potrebe posete lica koja nisu zaposlena u kompaniji:
 - ✓ Sprovesti informisanje.
 - ✓ Procedura prijema je ista kao i za zaposlene u preduzeću (tačke 4.1 -4.4).
 - ✓ Obezbediti posetiocima maske i jednokratne rukavice.
 - ✓ Zaposleni u pratnji posetioca moraju nositi maske i pobrinuti se da udaljenost posetilaca od drugih zaposlenih ne bude manja od 2 metra.

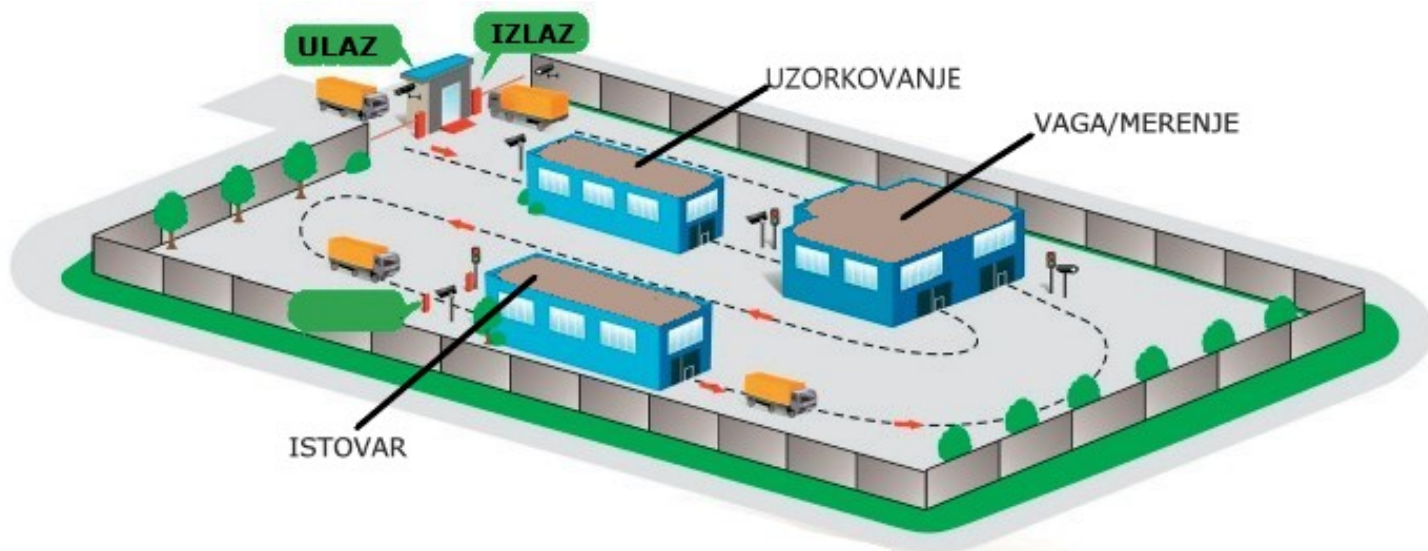
Za vozače zaposlene u kompaniji:

- 4.7. Kreirajte detaljna uputstva i sprovedite obuku vozača o algoritmima ponašanja kako biste sprečili infekciju korona virusom. Najbolja praksa je da vozači ne napuštaju kabinu vozila..
- 4.8. Ako je kontakt sa drugim zaposlenima neizbežan – nakon dezinfekcije ruku vozač mora staviti rukavice za jednokratnu upotrebu i masku.

- 4.9. Pokušati držati distancu sa drugim ljudima od najmanje 2 metra.
- 4.10. Obezbediti u transportnom vozilu zatvorenu kutiju/korpu za odlaganje korišćene zaštitne opreme .
- 4.11. Postupak uklanjanja lične zaštitne opreme:
 - ✓ skinuti rukavice;
 - ✓ otvoriti kabinu;
 - ✓ odložiti rukavice u predviđenu kutiju/korpu;
 - ✓ dezinfikovati ruke;
 - ✓ ukloniti masku;

Za vozače teretnih kamiona:

- 4.12. Na ulazu na teritoriju kompanije/silosa, postaviti instrukcije za postupanje za vozače - na ulasku u mesto istovara, kod kontrolne vage, svih mesta istovara:
 - ✓ obavezna upotreba maski, po dolasku u kompaniju i pred kontakt sa zaposlenima u kompaniji;
 - ✓ poštovanje potrebnog minimalnog rastojanja od najmanje 2 metra u odnosu na druge vozače i zaposlene u kompaniji;
 - ✓ obavezno sredstvo za dezinfekciju ruku, rukavice za jednokratnu upotrebu i maske u transportnom vozilu;
 - ✓ poštovanje sanitarnih uslova i sigurnosnih zahteva uspostavljenih od strane kompanije;
 - ✓ ulaz na teritoriju kompanije dopušten je samo vozačima bez sledećih simptoma:
 - + temperature;
 - + kašlja;
 - + kratkoće daha (poteškoća u disanju).
- 4.13. Pravila naznačena u tački 4.12. dostavljena su svim dobavljačima i trebalo bi da budu sastavni deo svih ugovora o trgovini, a sa njima upoznati svi vozači teretnih vozila koji će robu isporučivati.

UOPŠTENA ŠEMA KRETANJA TERETNIH VOZILA PRILIKOM PRIJEMA ŽITARICA

UPITNIK O ZDRAVSTVENOM STANJU U USLOVIMA PANDEMIJE KORONA VIRUSOM

Ja, _____

U potpunosti razumem odgovornost davanja istinitih informacija i svojim potpisom garantujem da:

- ✓ Nisam bio/bila u kontaktu sa ljudima zaraženim SARS-CoV-2 u poslednjih 14 dana.
- ✓ U poslednjih 5 dana ni sada nisam imao/imala nikakvih simptoma respiratornih bolesti.
- ✓ Nemam glavobolju ni osećaj opšte slabosti.

- ✓ Telesna temperatura: _____ °C vreme : _____.
- ✓ Među članovima moje porodice nema obolelih od respiratornih bolesti .
- ✓ Obavezujem se da momentalno obavestim nadležne u slučaju pogoršanja mog zdravstvenog stanja.

Datum

Potpis

5. Preporuke za organizovanje pristupa kuhinji/trpezariji i toaletima

Pristup trpezariji/kuhinji:

- 5.1. Napraviti raspored pauza za ručak za zaposlene po grupama kako bi se izbegla prenatrpanost.
- 5.2. Redovno provetravajte prostoriju.
- 5.3. Smanjite broj ljudi za stolovima. Najbolja praksa — jedan radnik za stolom.
- 5.4. Najbolja praksa — korišćenje posuđa za jednokratnu upotrebu. Ukoliko to nije moguće posuđe je neophodno oprati prema sledećim instrukcijama:
 - ✓ Uklanjanje ostataka hrane;
 - ✓ Nanošenje deterdženta na temperaturi vode od 50 stepeni;
 - ✓ Ispiranjem dodavanjem dezificijensa u drugoj sudoperi;
 - ✓ Ispiranje tekućom vodom na temperature ne manjoj od 65 stepeni - takođe u drugoj sudoperi;
 - ✓ Sušenje na posebnim policama.
- 5.5. Svaki put kada se sto isprazni njegova površina mora biti dezinfikovana (taj posao mora obavljati poseban kuhinjski radnik). Tek posle toga sledeći radnik može da sedne za sto.
- 5.6. Ukoliko za stolom ima nekoliko zaposlenih jer mogućnosti ne dozvoljavaju drugačije, ne smeju sedeti, a da bar po jedno mesto sa obe strane radnika koji već sedi nije upražnjeno.
- 5.7. U slučaju podele zaposlenih na smene za pauze za ručak, trpezariju treba dezinfikovati između grupa i smena.
- 5.8. Instalirajte automatizovane senzorske uređaje za antiseptike u blizini umivaonika za pranje ruku i na izlazu/ulazu u trpezariju. Ne koristiti peškire već papirne jednokratne ubruse ili instalirati sušilice za ruke.
- 5.9. U blizini umivaonika mora biti kanta sa poklopcem za odlaganje iskorišćenih maski i rukavica, kao i posuda/korpa

sa čistom zaštitnom opremom koju je neophodno staviti pre izlaska iz trpezarije/kuhinje.

Preporuke za toalete:

- 5.10. Obezbediti konstantnu ventilaciju ili provetravanje.
- 5.11. Obezbediti dezinfekciju svakih nekoliko sati.
- 5.12. Obavezna detaljna potpuna dezinfekcija između smena..
- 5.13. Obezbediti posebnu korpu sa poklopcem za odlaganje iskorišćenih maski i rukavica.
- 5.14. Ne koristiti peškire već isključivo jednokratne papirne ubruse ili sušilice za ruke.
- 5.15. Na izlazu (iza vrata) instalirati atomatizovani dispencer za antiseptičko sredstvo za dezinfekciju ruku.

OBUČAVANJE ZAPOSLENIH I KONTROLA POŠTOVANJA INSTRUKCIJA

Napraviti štampane plakate sa instrukcijama za postupanje u slučaju pandemije i upoznati osoblje sa instrukcijama.

Sprovesti obuku, uključujući i detalje o tome kako koristiti ličnu zaštitnu opremu, o kliničkim manifestacijama COVID-19, preporukama i upozorenjima za tretman i brigu o zaraženima sa COVID-19 na radnom mestu i u kućnim uslovima, itd.

Imati u vidu da se obuka/informisanje mora obaviti u što manjim grupama ljudi kako bi se sprečio međusobni kontakt velikog broja osoba!

INSTRUKCIJE ZA UPOTREBU LIČNE ZAŠTITNE OPREME:

MASKE:

Medicinske maske koriste se **u cilju sprečavanja širenja patogena iz respiratornog trakta i zbog prevencije zaražavanja ljudi u bliskoj okolini!**

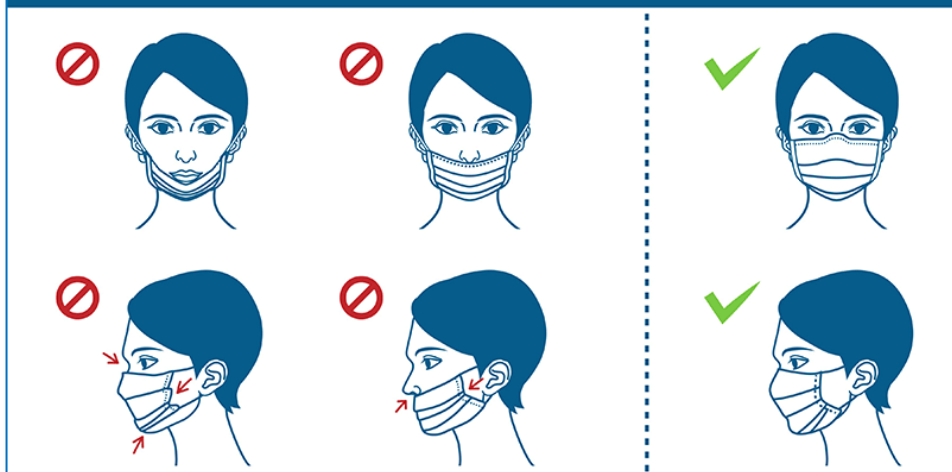
Medicinske maske nisu napravljene tako da štite protiv patogena koji se već nalaze u respiratornom traktu osobe koja nosi masku, odnosno **ne štite onoga ko nosi masku od bolesti kojima je već inficiran.**

Maske bi u spoljnim uslovima trebalo da nose ljudi za koje je potvrđeno da su inficirani sa COVID-19 i ljudi za koje se sumnja/koji sumnjaju da se inficirani sa COVID-19 kako bi se sprečilo širenje infekcije.

i Nepravilna upotreba medicinske maske opasnija je od nenošenja maske!

- ✓ Operite ruke sapunom ili dezinfikujte sredstvom za dezinfekciju pre stavljanja maske na lice.
- ✓ Ne dirajte masku rukama kada vam je na licu. Ukoliko već postoji potreba za tim - prethodno dezinfikujte ruke.
- ✓ Maska se mora nositi pravilno (maska bi trebalo da čvrsto pokriva nos, usta i bradu):
 - Ukoliko maska ima metalni uložak, uzmite je tako da metalni uložak bude okrenut na gore i prema spolja.
 - Stavite masku tako da spoljna/obojena strana ili strana sa metalnim uloškom bude okrenuta ka spolja.
 - Stavite masku na lice. Ukoliko je u pitanju maska sa metalnim uloškom podesite ga prema obliku vašeg nosa.
 - Povucite donju ivicu maske tako da pokrije vaša usta i bradu. Ljudi koji nisu navikli da nose masku podsvesno je spuštaju kako bi mogli slobodno da dišu na nos. Tako maska ne može da vrši svoju funkciju i, naprotiv, može biti štetna jer se bakterije nakupljaju na njoj.

KAKO ISPRAVNO NOSITI ZAŠTITNU MASKU

- ✓ Zamenite masku najmanje jednom u 2 sata.
- ✓ Zamenite masku odmah čim postane vlažna.
- ✓ Masku uklanjati sa lica dodirivanjem ušnih pantljika, nikako dodirivanjem tkanine maske. Nakon uklanjanja maske temeljno oprati ruke i dezinfikovati ih sredstvom za dezinfekciju.
- ✓ Ukoliko se maska za jednokratnu upotrebu koristi više puta, svaka ponovna upotreba srazmerno povećava rizik od zaraze.
- ✓ Odmah nakon upotrebe masku odložite u obeleženu kantu sa poklopcem.

- i** Maske su efikasne samo u kombinaciji sa redovnim tretmanom ruku antiseptičkim/dezinfikacionim sredstvom na bazi alkohola ili sapunom!

PREPORUKE SVETSKE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE o upotrebi maske i video uputstva o tome kako ih nositi mogu se videti na:

- https://www.youtube.com/watch?time_continue=9&v=goTtqioFHEE&feature=emb_logo
- <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public/when-and-how-to-use-masks>

Zaražen Covidom-19

Visok nivo mogućnosti zaraze

Zaražen Covidom-19

Nizak nivo mogućnosti zaraze

Zaražen Covidom-19

Najniži nivo mogućnosti zaraze

MASKE SA POSEBNIM FILTERIMA:

Maske sa posebnim filterima se takođe smatraju ličnom zaštitnom opremom. Maskas sa filterom je sredstvo za zaštitu tela od udisanja od hemijskih, bioloških i mikrobioloških nečistoća.

Za razliku od običnih medicinskih maski, respirator filtrira sitne čestice koje mogu dugo ostati u vazduhu.

Glavna razlika između maske sa filterom i hirurške maske je čvrstoća na licu, što osigurava maksimalnu zategnutost.

Stepen funkcionalne sposobnosti posebnih maski da filtrira vazduh može se odrediti posebnim oznakama na njemu. Potrebno je koristiti maske sa filterom klasa zaštite FFP3 i FFP2 (ne manje).

Kako nositi masku sa posebnim filterima:

- ✓ Ukoliko nosite naočare trebalo bi ih prvo ukloniti, pa dezinfikovati ruke;
- ✓ Namotajte gumene trake na prednji deo maske sa filterom i podvucite dlan ispod;
- ✓ stavite masku na lice, gornju gumenu traku prebacite na zadnji deo glave, donju - iza ušiju;
- ✓ raširite masku na licu, prstima obe ruke stisnite nos;
- ✓ pazite da se gumene trake respiratora ne ukrštaju;
- ✓ posle svakog stavljanja maske potrebno je uraditi takozvani test dlana;
- ✓ držite ruke ispred maske sa filterom i naglo udahnite ili izdahnite. Ako osećate da vazduh prolazi između maske i kože dlana, treba da bolje fiksirate masku na licu.

Ne zaboravite da maske sa filterom ne pružaju pouzdanu zaštitu za neobrijane ljude, naročito one koji imaju dužu bradu.

- ✓ Pošto spoljna površina maske sa filterom može biti kontaminirana mikroorganizmima, one se mogu koristiti samo kao jednokratno

lično sredstvo za zaštitu.

- ✓ Masku sa filterom takođe treba zameniti čim postane vlažna.
- ✓ Proizvođači maski s filterom obično navode maksimalan radni vek ne više od osam sati neprekidnog rada ili jedne smene.

RUKAVICE:

Rukavice se ne smeju prati ili dezinfikovati radi ponovne upotrebe. Mikroorganizmi se ne mogu u potpunosti ukloniti sa površine, a celovitost strukture rukavica se gubi.

Rukavice se nose poslednje od svih ličnih zaštitnih sredstava, uvek preko krajeva rukava radne odeće.

i Kako ukloniti rukavice:

- ✓ uhvatite je u predelu dlana prstima sa drugom rukavicom i pažljivo je uklonite;
- ✓ izvučenu rukavicu držite drugom rukom u rukavici;
- ✓ Gurnite rukavice na ručnom zglobu ispod preostale rukavice i skinite je tako što ćete je omotati preko prve rukavice.
- ✓ Odložite u zatvorenu posudu odmah nakon upotrebe

Još korisnih saveta o tome kako koristiti maske, rukavice, oprati ruke, postupke u slučaju prvih simptoma itd. možete naći na sajtu Svetske Zdravstvene Organizacije:

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public>

KLINIČKI SINDROMI POVEZANI SA COVID-19

U ranim fazama COVID-19 ima iste simptome kao i ostala akutna respiratorna oboljenja. Samo posebni testovi mogu da utvrde jeste li zaraženi sa COVID-19. Zbog toga, u slučaju prvih simptoma SARS-a, odmah se obratite svom izabranom lekaru.

PATOLOŠKE KARAKTERISTIKE STANJA	
LAKŠA STANJA BOLESTI	<p>Pacijenti sa nekomplikovanom virusnom infekcijom gornjih disajnih puteva mogu imati nespecifične simptome:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ groznica,✓ kašalj,✓ upaljeno grlo,✓ nazalno začepljenje,✓ glavobolja,✓ bolovi u mišićima i/ili malaksalost. <p>Stariji i imunosupresivni pacijenti mogu imati atipične simptome. Ovi pacijenti ne pokazuju znakove dehidracije, sepse ili nedostatka daha.</p>
LAKŠA PNEUMONIJA	Bez simptoma
TEŽA PNEUMONIJA	<p>Odrasli:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ groznica sa sumnjom na respiratornu infekciju✓ brzina disanja > 30 udisaja u minutu✓ ozbiljno zatajenje respiratornih organa

Izvor: Standardi medicinske nege

Bolesti izazvane korona virusom 2019 (COVID-19)

PLAN U SLUČAJU POJAVE COVID-19 KOD ZAPOSLENIH U KOMPANIJI

U slučaju otkrivanja zaraženog sa COVID-19, mere u centru infekcije sprovodi medicinski tim kompanije ili nadležna sanitarno-epidemiološka služba.

i Algoritam postupaka:

1. Zaposleni prijavljuje sumnju na COVID-19 odabranom lekaru i odgovornom predstavniku Kriznog tima kompanije.
2. U slučaju potvrde sumnje, medicinski tim u okviru kompanije ili odabrani predstavnici kriznog tima sprovode istragu kontakata i dalju kontrolu svih zaposlenih osoba koje su imale kontakt sa zaposlenim za kojeg je utvrđeno da je zaražen sa COVID-19.

MONITORING KONTAKATA VEROVATNIH I POTVRĐENIH SLUČAJEVA COVID-19:

- ✓ Osobe koje su bile u kontaktu sa zaposlenim za kojeg je potvrđeno da je zaražen sa COVID-19 neophodno je identifikovati i nadgledati njihovo zdravstveno stanje.
- ✓ Zaposleni koji su bili u kontaktu sa zaraženim sa COVID-19 moraju biti nadgledani najmanje sledećih 14 dana.
- ✓ Bliski kontakt je najveći rizik od infekcije. Razmatra se svaki blizak kontakt sa zaraženom osobom duži od 15 minuta na udaljenosti manjoj od 1 m, bez lične zaštitne opreme.
- ✓ Zaposlenima koji su bili u kontaktu sa zaraženim sa COVID-19 preporučuje se samoizolacija od najmanje 7 dana.
- ✓ Kontrola zdravstvenog stanja zaposlenih koji su bili u kontaktu sa zaraženim sa COVID-19 može se vršiti putem video poziva ili telefonom.

3. Osobe za koje se sumnja da su zaražene SARS-CoV-2 testiraju se laboratorijski.
4. Kompanija se pridržava uputstava sanitarno-epidemioloških službi, uključujući mera za zaposlene koji su bili u kontaktu sa zaposlenim koji je zaražen sa COVID-19.
5. Kompanija je dužna da očisti i dezinfikuje površine sa kojima je zaposleni zaraženi sa COVID-19 bio u kontaktu.

SAMOIZOLACIJA—je uzdržavanje od fizičkih kontakata sa drugim zaposlenima kako bi se umanjio rizik od eventualne infekcije. Jedini izuzetak je traženje lekarske pomoći, ali tek nakon konsultacija obavljenih telefonom.

Ako se sumnja na bolest tokom boravka zaposlenog na radnom mestu, medicinski tim kompanije, odnosno krizni tim, preduzima mere kako bi je sprečio i kontrolisao. Nakon toga preduzimaju se koraci od 2. Do 5. iz ovog odeljka.

MERE U CILJU SPREČAVANJA ŠIRENJA ZARAZE I KONTROLE ZAPOSLENIH ZA KOJE SU SUMNJA DA SU ZARAŽENI SA COVID-19

Korak	LISTA AKCIJA
Obaveštavanje	Prijaviti zaposlenog za kog se sumnja da je zaražen sa COVID-19 medicinskom timu ili kriznom timu kompanije. Pozvati hitnu pomoć ukoliko je potrebno ili lokalnu nadležnu medicinsku službu.
Izolacija	Zaposlenom koji ispoljava simptome zaraze na COVID-19 dajte medicinsku masku i uputite ga u prostoriju za izolaciju (ukoliko postoji u kompaniji) ili u zasebnu prostoriju. Držite se na udaljenosti od najmanje 2 metra od zaraženog zaposlenog.
Neophodne mere u cilju zaštite ostalih zaposlenih od kapljica koje virus prenose kroz vazduh i direktnog kontakta	<p>Koristite ličnu zaštitnu opremu: medicinsku masku ili masku sa filterom, zaštitne rukavice.</p> <p>Koristite zaštitu za oči (naočare) za pomoć u bliskom kontaktu sa zaposlenim koji ima respiratorne simptome (poput kašlja ili kijanja).</p> <p>Ograničite kretanje zaposlenog po kompaniji i proverite da li nosi medicinsku masku.</p> <p>Izbegavajte kontakt lica/očiju, nosa i usta sa potencijalno kontaminiranim rukavicama ili neopranim rukama.</p> <p>Izbegavajte da kontaminirate površine u okolini koje nisu direktno povezane sa negom zaraženog zaposlenog pre transporta kući ili u medicinsku ustanovu (kao što su kvake i ručke na vratima i prekidači za svetlo). Obezbedite odgovarajuću ventilaciju.</p>

**Transport
zaposlenog
sa simptomima
COVID-19**

Ukoliko ne možete dobiti pomoć od nadležne medicinske ustanove kako bi zaposleni sa simptomima COVID-19 bio prevezen svojoj kući neophodno je obezbediti prevoz u privatnom vozilu.

Ukoliko je moguće tokom transporta prozore na privatnom vozilu držati otvorenim tokom transporta.

Sve površine zagađene sekrecijama ili telesnim tečnostima obolelog tokom transporta moraju se očistiti i dezinfikovati dostupnim sredstvima i aparatima za dezinfekciju nakon transporta.

PRANJE RUKU VODOM I SAPUNOM

1 Pokvasite ruke vodom

2 Nasapunjajte cele dlanove

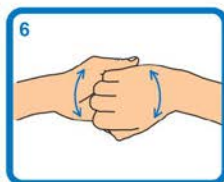
3 Trljajte dlanove kružnim pokretima

4 Desnim dlanom trljajte levi između prstiju i obrnuto

5 Dlan o dlan ukrštenim prstima

6 Savijte prste i spoljnu stranu trljajte drugim dlanom

7 Desnim dlanom, kružnim pokretima, istrljajte levi palac i obrnuto

8 Kružnim pokretima istrljajte skupljene prste desne ruke o levi dlan i obrnuto

9 Isperite ruke tekućom vodom

10 Obrišite ruke papirnim peškirom

11 Zatvorite slavinu peškirom

12 ...I Vaše ruke će biti čiste!

Adaptirano sa uputstva Svetske Zdravstvene Organizacije za higijenu ruku

UPUTSTVO O MERAMA PREVENCIJE ZA CORONA VIRUS - COVID-19

ZAŠTITITE SE

Korona virusi (CoV) su velika porodica virusa koji izazivaju bolesti u rasponu od blage prehlade do težih respiratornih bolesti, poput poznatog bliskoistočnog respiratornog sindroma (MERS-CoV) i teškog akutnog respiratornog sindroma (SARS-CoV). Pored ovih poznatih korona virusa, trenutno se pojavio novi korona virus (2019-nCoV) koji je dobio naziv COVID-19. To je soj koji ranije nije identifikovan kod ljudi.

ZNACI, SIMPTOMI INFEKCIJE KORONA VIRUSOM

Respiratorni simptomi poput:

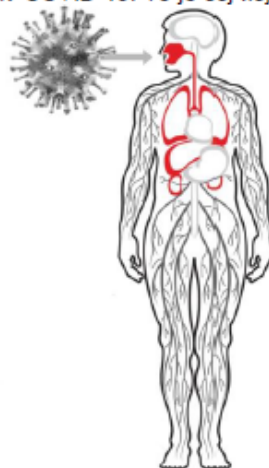
- glavobolje, curenja iz nosa,
- visoke temperature preko (38°C), groznice,
- jakog kašlja, upaljenog grla i
- otežanog disanja.

U težim slučajevima infekcije, može doći do:

- upale pluća,
- jakog akutnog respiratornog sindroma.

A u pojedinim slučajevima dolazi do:

- otkazivanja bubrega i
- smrti.

KAKO SE ŠIRI CORONA VIRUS

Kada neko ko ima CORONA VIRUS kašlje ili izdiše, oslobađa kapljice zaražene tečnosti. Većina ovih kapljica pada na obližnje površine i predmete - poput stolova ili telefona. Ljudi bi mogli dobiti CORONA VIRUS dodirivanjem zagađenih površina ili predmeta - a zatim dodirivanjem očiju, nosa ili usta. Ako stoje na udaljenosti od jednog metra od osobe sa CORONA VIRUSOM, mogu je dobiti udisanjem kapljica koje oboleli iskija ili iskašlje. Drugim rečima, CORONA VIRUS se širi na sličan način kao i grip. Većina osoba zaraženih CORONA VIRUSOM ima blage simptome i oporavlja se.

MERE ZAŠTITE

Perite ruke oko 20 sekundi sapunom i toplom vodom ili koristite gel za dezinfikovanje

Kašljite i kijajte u papirne maramice

Ukoliko nemate maramicu, koristite rukav

Izbegavajte dodir očiju, nosa i usana neopranim rukama

Najbolji način da se ruke ispravno operu

Korak 1: Pokvasite ruke (šake) tekućom vodom.

Korak 2: Upotrebite dovoljno sapuna da se prekriju mokre šake.

Korak 3: Istrljajte sve površine šaka – uključujući delove na pozadini, između prstiju i ispod noktiju – čineći to najmanje 20 sekundi.

Korak 4: Temeljno isperite tekućom vodom.

Korak 5: Osušite ruke čistim ubrusom/maramicom ili peškirom za jednokratnu upotrebu.

Šta da radite ako posumnjate na novu CORONA VIRUSNU infekciju?

Ako imate temperaturu, kašalj i otežano disanje, potražite lekarsku pomoć sa prvim simptomima bolesti kako biste smanjili rizik od razvoja težih oblika infekcije i setite se da kažete svom lekaru ako ste nedavno putovali u virusom ugrožena područja.

Uzimanje lekova na svoju ruku poput antibiotika nije efikasno protiv CORONA VIRUSA i može čak biti štetno.

UPUTSTVO ZA PONAŠANJE U VEZI CORONA VIRUSA

- 1) Ne paničite! Budite razumni, svesni, oprezni i organizovani, svako u svom okruženju (porodica, posao, škola...). Detaljno isplanirajte kako ćete da se ponašate ako se pojave prvi simptomi.
- 2) Važno je da se onaj koji doputuje iz inostranstva sam prijavi gde je sve i koliko boravio.
- 3) Opšta lična higijena.
- 4) Hranite se zdravo. Jedite voće i povrće i sve ono što će da vam podigne imunitet i ublaži kliničku sliku. Namirnice dobro operite i dovoljno termički obradite.
- 5) Koristite lepe dane, šetajte pored jezera, u parkovima i gde nema zagađenja.
- 6) Izbegavajte boravak u grupama.
- 7) Ako već dođe do zaraze, lečenje se sprovodi u izolaciji. Takva osoba nije u stanju da radi i ne treba ni zbog drugih da odlazi na radno mesto

Kontakt: Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“ – Epidemiološki centar.

Telefoni mobilnih ekipa epidemiologa: 011 2078 672

Telefoni epidemiološke službe u „Gradskom zavodu za javno zdravlje Beograd“ su:

011/2078671 i 011/2078673

i ostali kontakt telefoni Instituta za javno zdravlje u mestu odredišta.

Dostupni brojevi telefona za kontakt, nalaze se u PRILOGU 1 i abecedno su poređani prema mestu prebivališta, za sve one koji imaju određene simptome respiratornih infekcija, a koji su u prethodnom periodu boravili u području zahvaćenim COVID-19 ili imali direktan kontakt sa osobom za koju je potvrđeno da je zaražena, na kojima mogu dobiti sve potrebne informacije, kao i preporuke o daljem postupanju, od dežurnih epidemiologa.

U takvim slučajevima nije potrebno ići u Dom zdravlja ili bolnicu, niti šetnjom i drugim aktivnostima izlagati druge građane potencijalnim rizicima, već se treba odmah obratiti dežurnom epidemiologu na neki od brojeva telefona.

Za bliže informacije možete kontaktirati 064 8945 235 (broj koji je otvorilo Ministarstvo zdravlja)

ili

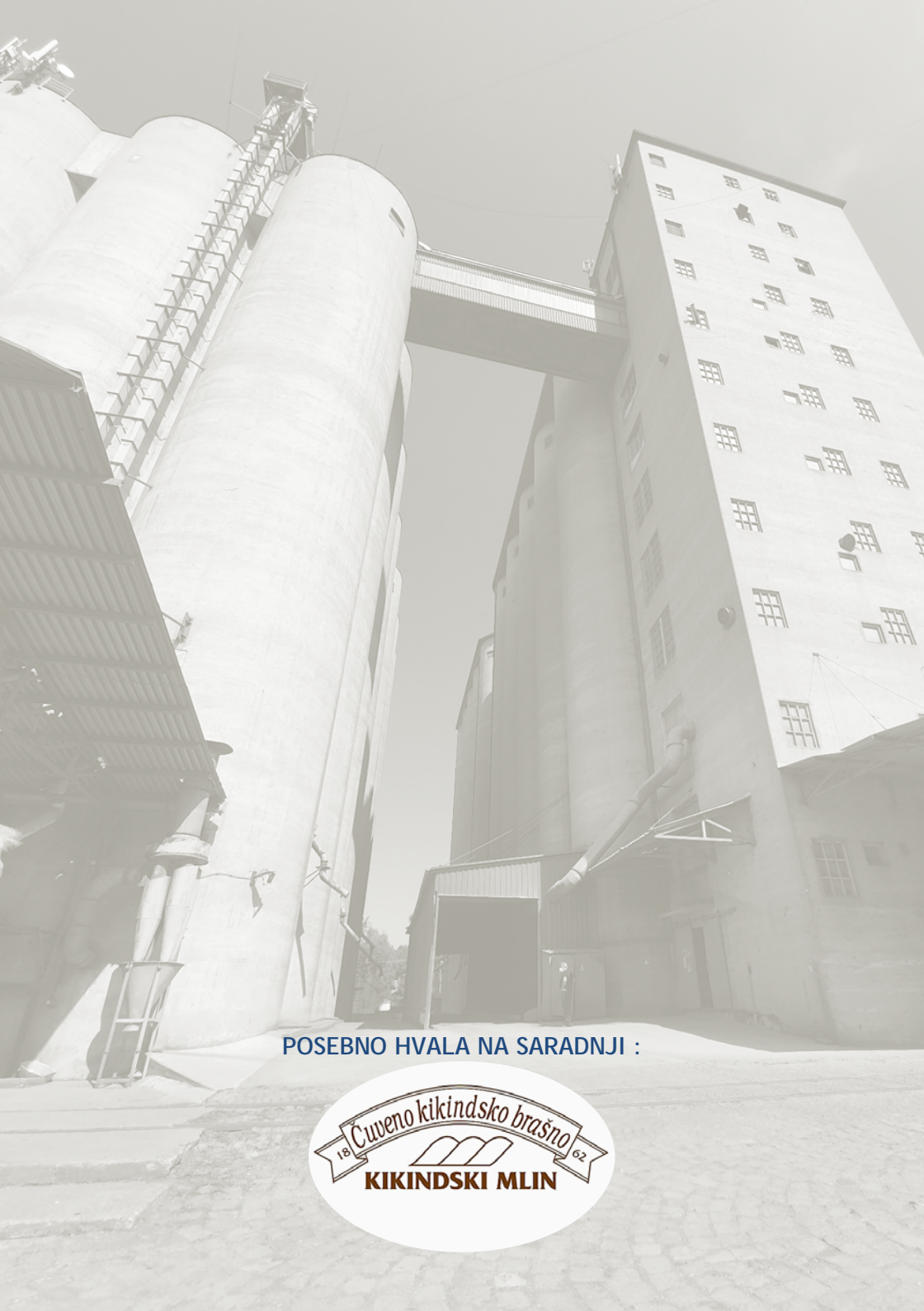
COVID-19 ambulante na teritoriji na kojoj boravite:

<https://covid19.rs/kontakt-telefoni-kovid-ambulanti/>

DETALJAN SPISAK SA KONTAKT PODACIMA U PRILOGU 1

KRATAK PODSETNIK ZA ZAPOSLENE U KOMPANIJI!

- ✓ Izbegavajte rukovanje, zagrljaje i bliski kontakt jedni sa drugima.
- ✓ Ne dirajte lice, nos ni usta rukama.
- ✓ Kijanje i kašljanje u podlakticu ili u unutrašnjost lakta, ali ne u dlan.
- ✓ Redovno perite ruke toplom vodom i sapunicom najmanje 40-60 sekundi i tretirajte dezinficijensom na bazi alkohola.
- ✓ Nije preporučljivo nositi masku napolju. Masku ne štiti od patogena koji ulaze u respiratorni trakt. Nosite masku da sprečite da se zarazite i da ne zarazite druge u zatvorenom prostoru.
- ✓ Masku sa filterom je adekvatno sredstvo lične zaštite od patogena. Potrebno je koristiti maske sa filterima klase zaštite FFP3 i FFP2 (ne manje). Maksimalni period korišćenja nije veći od 8 sati neprekidnog rada.
- ✓ Na prvi znak bolesti odmah obavestite menadžment kompanije i tim za hitne slučajeve.
- ✓ Pridržavajte se jasno utvrđenih uputstava i postupaka predviđenih za situacije tokom pandemije kada ste na licu mesta.
- ✓ Pokušajte da održavate bezbednu distance od 2 metra.
- ✓ Operite i dezinficirajte ruke na radnom mestu što je češće moguće.
- ✓ Redovno brišite i dezinficirajte radne površine i uređaje koje koristite.
- ✓ Redovno provetravajte prostorije u kojima radite i provodite vreme tokom pauze.

POSEBNO HVALA NA SARADNJI :

